

Groupe parlementaire

N°1322
Entrée le 09.10.2024
Chambre des Députés
Déclarée recevable
Président de la Chambre des Députés
(s.) Claude Wiseler
Luxembourg, le 10.10.2024

Ministère de l'Agriculture, de l'Alimentation et de la Viticulture	8
Référence : 650/2024	
10 OCT. 2024	
A traiter par :	
Copie à :	

Här Claude Wiseler

President vun der Deputéiertechamber

19, um Krautmaart

L-1728 Lëtzebuerg

Lëtzebuerg, den 9. Oktober 2024

Här President,

sou wéi d'Chambersreglement et virgesäit, biede mir lech, dës parlamentaresch Fro un d'Madamm Landwirtschaftsminister, un d'Madamm Gesondheetsminister an un den Här Ëmweltminister weiderzeleeden.

Schätzungsweis stierwen an deenen nächste 25 Joer weltwäit geschat 39 Milliounen Mënschen u resistente Pathogenen. Dëst wäert eng Erausforderung fir all d'Gesondheetssystemer op der Welt ginn. Nieft dem humanmedezineschen Asaz vun Antibiotiquen spillt och de veterinärmedezinesche Gebrauch eng Roll an dëser Entwécklung. Eng nei EU-Veruerdung ((EU)2019/6) ass uganks 2022 a Kraaft getrueden a reegelt säitdeem d'Veterinärmedikamentegesetz an der Europäescher Unioun. Eng Komponent vun dëser Veruerdung zielt dorop eraus, genee ze erfaassen, wéi vill Antibiotiquen an den eenzele Länner vun der Europäescher Unioun agesat ginn. Zu deem Zweck huet d'Lëtzebuerg Veterinär- a Liewensmëttelverwaltung zesumme mam CTIE eng „Antibiotika-Datenbank“ entwéckelt, déi säit 2023 am Asaz ass. Zu Lëtzebuerg gëtt et iwwerdeems och e Plan National Antibiotiques, deen sech mat der Problematik vun den antimikrobiellen Resistenzen an der Human- wéi an der Veterinärmedezin auserreesetzt, an dëst aus verschiddene Bléckwénkelen. An deem Zesammenhang ass och de Rapport vun dësem Plang am Juli 2024 erauskomm.

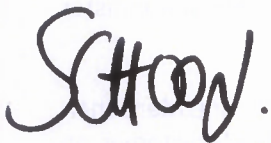
Den Dr. Julien Darmian, Leeder vun der Abteilung "Gesondheetswiesen" bei der Direction de la Santé a Co-Président vum Comité National Antibiotiques, huet sech an engem Presseartikel (<https://www.wort.lu/politik/warum-antibiotika-an-wirksamkeit-verlieren-und-was-luxemburg-dagegen-tut/20709247.html>) beonrouegt gewisen iwwer de massenhafte Gebrauch vun Antibiotiquen am veterinärmedezineschen Beräich. Dësen Gebrauch géif him no zu Tonnen Antibiotiquen an der Ëmwelt féieren, wat d'Proliferatioun vu resistente Bakterien erméigleche géing.

An deem Kontext géife mir gär folgend Froen un d'Regierung stellen:

- 1) Am Rapport vum Juli 2024 sinn am veterinärmedezineschen Beräich just d'Verkafszuelen vun Antibiotiquen opgeléicht. Leien dem Landwirtschaftsministère oder dem Gesondheetsministère schonn d'Donnéeën an d'Auswäertunge fir 2023 vir, wat de reellen Asaz vun Antibiotiquen hei zu Lëtzebuerg a landwirtschaftleche Betriber betrëfft? Wa jo, wat ass dobäi erauskomm a) am Vergläich zu eisen Nopeschlänner (FR, BE, DE) a b) am Vergläich zu de Lëtzebuergesche Verkafszuelen? Ginn et Contrainten, déi berücksichtegt musse gi bei der Interpretatioun vun de Resultater? Wa jo, wéi eng? Wann nach keng Auswäertunge virleien, bis wéini kann ee mat dësen Zuelen an Informatiounen rechnen?

- 2) Gëtt an den Ae vun der Regierung e realistesch Bild vun der Situatioun gezechent, wa gesot gëtt, duerch de veterinärmedezinesche Gebrauch vun Antibiotiquë wieren "Tonnen" dovunner an der Ëmwelt? Spigelt dës Situatioun hei zu Lëtzebuerg erëm? Wa jo, op wéi engem Donnéeën an Analyse baséiert d'Regierung dës Ausso?
- 3) A wéiwäit spillt den Asaz vun Antibiotiquen an der Humanmedezin hei zu Lëtzebuerg eng Roll bei der Proliferatioun vu resistente Bakterien an der Ëmwelt?
- 4) Wat ass fir d'Zukunft hei zu Lëtzebuerg geplangt, fir méi Donnéeën erfassen ze kënnen, wat d'Presenz vun Antibiotiquen a resistente Pathogenen an der Ëmwelt betrëfft?
- 5) Ass am Kader vum One-Health-Prinzip ugeduecht, eng grouss gemeinsam Datebank hei zu Lëtzebuerg unzeleeën, fir Donnéeën betreffend antimikrobiell Resistenzen an d'Presenz vu resistente Pathogenen tëscht Veterinärmedezin, Humanmedezin an Ëmwelt méi einfach kënnen ze analyséieren an ze vergläichen? Wann nee, firwat net?

Mat déiwem Respekt,

Alexandra Schoos
Deputéiert

Jeff Engelen
Deputéierten

Gemeinsam Äntwert vun der Madamm Ministesch fir Gesondheet a sozial Sécherheet, vun der Madamm Ministesch fir Landwirtschaft, Ernährung a Wäibau a vum Här Minister fir Ëmwelt, Klima a Biodiversitéit op d'parlamentaresch Fro n° 1322 vum 9. Oktober 2024 vun der honorabeler Deputéiert Madamm Alexandra Schoos an vum honorabelen Deputéierten Här Jeff Engelen.

1) Am Rapport vum Juli 2024 sinn am veterinärmedezinesche Beräich just d'Verkafszuele vun Antibiotiquen opgeléicht. Leien dem Landwirtschaftsministère oder dem Gesondheitsministère schonn d'Donnéen an d'Auswärtunge fir 2023 vir, wat de reellen Asaz vun Antibiotiquen hei zu Lëtzebuerg a landwirtschaftleche Betriber betrëfft? Wa jo, wat ass dobäi erauskomm a) am Vergläich zu eisen Nopeschlänner (FR, BE, DE) a b) am Vergläich zu den Lëtzebuerger Verkafszuelen? Ginn et Constraints, déi berücksichtegt musse gi bei der Interpretatioun vun de Resultater? Wa jo, wéi eng? Wann nach keng Auswärtunge virleien, bis wéini kann ee mat dësen Zuelen an Informatiounen rechnen?

D'Donnée vum 2023 iwwert d'Benotzung vun Antibiotiquen bei Ranner, Schwäin a Geflügel goufen den 30. September 2024 un d'europäesch Medikamentenagence (EMA) geschéckt. D'Lëtzebuerger Division de la Pharmacie et des Médicaments huet matgedeelt, dass d'EMA dës Informatiounen an engem Rapport verëffentleche wäert, zesumme mat engem Verglach zu anere Länner, dee fir Mëtt 2025 geplangt ass. Déi aktuell Erausforderunge sinn haaptsächlech mam Zougang op d'Union Product Database (UPD) verbonden, déi an d'MyGuichet-Plattform integréiert misste ginn. Dës Integratioun géing den Déierendokteren erméiglechen, déi benotzten Antibiotiquen méi einfach anzedroen. Ouni eng komplett Lëscht vun de veterinär Medikamenten mussen d'Déierendokteren dës Informatiounen aktuell manuell aginn, wat Feeler mat sech bréngt, déi dono manuell musse verbessert ginn.

2) Gëtt an den Ae vun der Regierung e realistesch Bild vun der Situatioun gezechent, wa gesot gëtt, duerch de veterinärmedezinesche Gebrauch vun Antibiotiquen wieren „Tonnen“ dovunner an der Ëmwelt? Spigelt dëst d' Situatioun hei zu Lëtzebuerg erëm? Wa jo, op wéi engen Donnéeën an Analyse baséiert d'Regierung dës Ausso?

De Gebrauch vun Antibiotiquen am humanen a veterinärmedezinesche Beräich ass d'Hauptursaach vun den Antibiotiquen-Resistenzen an hire Gebrauch huet en negativen Impakt op eis Ëmwelt.

Dëst ass säit Joren eng Suerg vun der Santé publique. Zu Lëtzebuerg huet den "Plan National Antibiotiques" als generell Objektiv d'Entsteeung, d'Entwécklung an d'Iwwerdroe vun Antibio-Resistenzen zu Lëtzebuerg ze reduzéieren.

2022 representéiert de Verkaf vun Antibiotiquen ze Lëtzebuerg 1,4 Tonne vu Wirkstoff, dovunner waren 1,3 Tonnen (dëst entsprécht 25,1 mg/PCU¹) fir Notzéieren (Déiere geziicht fir d'Produktioun vu Liewensmëttelen) bestëmmt. Lëtzebuerg ass domat dat 6te Land mat dem mannste Verkaf (a mg/PCU) vun den 31 Länner déi um Projet ESVAC (European Surveillance of Veterinary Antimicrobial Consumption) deel geholl hunn. Säit 2013 geet de Verkaf vun Antibiotiquen fir de Veterinär-Beräich erof, dës weist op e staarken Engagement vum Secteur an dësem Beräich.

---

¹ Population Correction Unit

Op Basis vun de Konzentratiounen vun Antibiotiquen di vum Waasserwirtschaftsamt an den Uewerflächegewässer gemooss ginn an och deelweis am Rapport *Plan national antibiotiques* publizéiert sinn, kann Waasserwirtschaftsamt keng Ausso maachen aus wat fir enger Spart des Antibiotiquen kommen. Et sief och ugemierkt dat keng Frachte berechent goufen - et handelt sech hei reng em Konzentratiounen.

3) *A wéiwäit spillt den Asaz vun Antibiotiquen an der Humanmedezin hei zu Lëtzebuerg eng Roll bei der Proliferatioun vu resistente Bakterien an der Ëmwelt?*

Am communautaire Beräich (officines de ville), läit 2022 d'Consommatioun vun Antibiotiquen zu Lëtzebuerg bei 17,6 DDJ²/1000 Awunner/Dag, wat ënnert der europäescher Moyenne vu 17,8 DDJ/1000 Awunner/Dag läit. Am Spidolsberäich, läit d'Consommatioun vun Antibiotiquen zu Lëtzebuerg 2022 bei 1,4 DDJ/1000 Awunner/Dag, wat och ënnert der europäesche Moyenne (1,6 DDJ/1000 Awunner/Dag) ass.

Den direkten Impakt vun dësem Asaz op d'Proliferatioun vu resistente Bakterien an d'Ëmwelt ass net direkt analyséiert. A Frankräich, huet d'*Agence nationale de sécurité sanitaire de l'alimentation, de l'environnement et du travail* an engem Rapport ënnerstrach dass « les principales sources de contamination de l'environnement par des antibiotiques sont liées aux activités humaines : rejets d'eaux usées traitées et épandages de boues des stations d'épuration et d'effluents d'élevage »³. De Rapport notéiert dass, obwuel resistant Bakterien an der Ëmwelt schwéier iwwerliewen, d'Resistenzgene länger bleiwe kënnen, entweder ausserhalb vun den Zellen oder an anere Bakterien.

4) *Wat ass fir d'Zukunft hei zu Lëtzebuerg geplangt, fir méi Donnéeën erfaassen ze kënnen, wat d'Presenz vun Antibiotiquen a resistente Pathogenen an der Ëmwelt betrëfft?*

An Zukunft wäerte, wéi am Rapport *Plan national antibiotiques* beschriwwen, méi Donnéeën erfaasst musse ginn wat Konzentratiounen vun Antibiotiquen an den Uewerflächegewässer ugeet. Direktive fir "substances prioritaires" déi aktuell op EU Niveau diskutéiert gëtt, gesäit fir dass dräi Antibiotiquen eng Ëmweltqualitéitsnorm kréien an deemno och mussen routineméisseg an den Uewerflächegewässer gemooss ginn. D'Iwwerarbechtung vun der Grondwaasserdirektive gesäit och eng routineméisseg Analyse vun engem Antibiotique fir. Donieft wäerte weiderhin eng Réi vun anerer Antibiotiquen am Kader vun der "liste de vigilance" an 2 Flëss hei am Land gemooss ginn.

Wat déi resistant Pathogenen ugeet, wäerten an Zukunft op Basis vun der uewen erwäanter Direktive och warscheinlech Indikatoren fir Antibiotiqueresistenz am Uewerflächegewässer an am Grondwaasser analyséiert musse ginn. Di nei Ofwaasserdirektive, déi aktuell och a Verhandlungen op EU Niveau ass, wäert eng Iwwerwaachung vun den Antibiotikaresistenzen am Ofwaasser virschreiwen.

Béid Surveillance kennen awer eréischt gestart ginn nodeems béid Direktiven gestëmmt sinn an wann EU Kommissioun eng europawäit etabléiert Methode an Lëscht vun Indikatoren fest geluecht huet.

---

² Dose Définie Journalière

³ Antibiorésistance et environnement État et causes possibles de la contamination des milieux en France : <https://www.anses.fr/fr/content/un-premier-etat-des-connaissances-sur-lantibioresistance-et-les-antibiotiques-dans> - [#:~:text=Les%20principales%20sources%20de%20contamination,d'effluents%20d'%C3%A9levage](https://www.anses.fr/fr/content/un-premier-etat-des-connaissances-sur-lantibioresistance-et-les-antibiotiques-dans#:~:text=Les%20principales%20sources%20de%20contamination,d'effluents%20d'%C3%A9levage)

LE GOUVERNEMENT
DU GRAND-DUCHÉ DE LUXEMBOURG
Ministère de la Santé
et de la Sécurité sociale

5) Ass am Kader vum One-Health-Prinzip ugeduecht, eng grouss gemeinsam Datebank hei zu Lëtzebuerg unzeleeën, fir Donnéeë betreffend antimikrobiell Resistenzen an d'Presenz vu resistente Pathogenen tëscht Veterinärmedezin, Humanmedezin an Ëmwelt méi einfach kënnen ze analyséieren an ze vergläichen? Wann nee, firwat net?

D'Aarbechte fir d'Opstellung vun esou enger Plattform sinn an der Diskussioun.

Lëtzebuerg, den 13. November 2024

D'Ministesch fir Gesondheet
a sozial Sécherheet

(s.) Martine Deprez